

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izveniši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledišča v „zvezdi“. Upravništvo, na katero naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Drugi občni zbor „Učiteljskega društva za slovenski Štajer“.

Iz celjske okolice 8. okt. [Izv. dop.]

II.

Po obravnavanih draštvenih zadevah bil je pogovor o občnih šolskih zadevah. Najprvo je poročal predsednik g. Lapajne, prepuštvši predsedništvo podpredsedniku gosp. Škofleku, o učnih načrtih za slovenske in slovensko-nemške šole. Omenjal je to reč nekako tako-le: „Deželni šolski svet štajerski je poslal našim slovenskim šolam iste načrte, kakor nemškim. Zato pa ne vedo slovenski učitelji, kaj bi s temi načrti po šolah spodnje-štajerskih počeli. Slovenski učitelji so hoteli pri lanski deželni učiteljski konferenci tudi za slovenske šole dovolj jasne načrte izdelati, toda nekateri gospodje so bili predloge onih zmernih (še preveč. Pis.) tako zasakali, da niso prišli prepotrebni učni načrti za slovenske šole na beli dan. Govornik meni dalje, da naj se denašnji zbor izreče za oni predlog slovenskih učiteljev pri graški konferenci, kajti oni predlog je varoval narodni značaj slovenskih šol, da si je tudi nemščini kot učnemu predmetu nekaj prostora v slovenski šoli privohl. Ta predlog poročevalčev je bil sprejet s tem dostavkom, da naj se deželni šolski svet naprosi, da izda v amisu onega predloga učne načrte za slovensko-štajerske šole.

O drugej točki, o čitankah za slovenske šole, poročal je g. Meglič. Omenivši dosedanjih nezadostujočih slovenskih beril nasvetoval je čvetero slovenskih čitank, koje naj bi obsegale po dva oddelka, tako, da bi vsako šolsko leto svoj oddelek v čitankah imelo. Predsednik je na predlog

omenjenega referenta razjasnoval, kakošne razmere so sedaj v zadevi spisovanja novih beril, potem so še nekateri govorniki, mej njimi g. Pernišek, g. Jarec in g. Jurkovič o tem svoje mnenje izraževali, a naposled se jednoglasno sklene, slavno vlado živo naprositi, da izda tako neznanu potrebnih boljših beril. — O tretjej točki, o kmetijstvu v narodnej šoli je poročal znani strokovnjak v kmetijstvu in vrli govornik, g. Pernišek. Z jedernato besedo je naslikal važnost kmetijskega stanu in vsled tega važnost kmetijskega nauka v narodnej šoli. Pogrešal je ta predmet, kot obligaten nauk v učilnici, ter obžaloval, da nekateri učitelji pri nauku o prirodoznanstvu le preveč teorijo gonijo, da o onih prirodinah, ki niso važne za kmetijstvo obširno govore, mej tem, ko o domačih živalih, o rastlinah, za kmetijstvo prepotrebni, navadno molče. —

Četrta točka — telovadba — je izostala, ker je bil poročevalec g. Leban zadržan k zboru priti in je poslal pismeno svoj izdelek o telovadbi.

Peta točka je bila disciplina. O tem je referiral g. Škoflek. Poudarjajoč red in strah v šoli, naglaševaje prepotrebno mo alo pri mladini in starini, oziral se je naposled posebno na to, da bi morala mladina ves čas svoje za šolsko obiskovanje postavue dobe marljivo v šolo hoditi, da si mej tem časom pridobi ne samo potrebne znanosti, da se marveč tudi utrdi v moralnem obziru. Zato je nasvetoval v tem obziru več točk, katerih večina je bila tudi sprejeta, mej njimi sledeče važnejše: Gospodarji in mojstri naj bi ne smeli jemati v službo in uk takih otrok, ki niso gladé šole svoje dolžnosti storili; otrok naj se iz šole izpusti še le po očitni šolski iskušnji; marljive otroke naj bi krajni šolski svet pohvaljeval itd.

Po dokončanem dnevnem redu je priobčil predsednik došle telegrafične pozdrave in sicer: od nekaterih učiteljev logaškega okraja iz Rakeka, od učitelja g. Lebana iz Gorice, od ljutomerskih učiteljic iz Ljubljane, od nekaterih slovenskih dijakov iz Zagreba in treh slovenskih učiteljev iz Gradca.

Pri skupnem obedu, kojega se je blizu 50 učiteljev udeleževalo, so bile sledeče važnejše napitnice: od g. predsednika Lapajna na Njih Veličanstvo, našega presvitlega cesarja, od g. prof. Pajka na slovensko učiteljstvo in šolstvo, od g. Pernišeka na šolskega prijatelja, slovenskega pisatelja in domoljuba g. Pajka; napivalo se je še tudi na navzoče kranjske (3) in koroške (2) učitelje, ter na pošiljatelje telegramov itd. — 5. oktober bil je vesel za vse, v Celji navzočne.

Jugoslovansko bojišče.

Iz Cetinja poroča oficijozni telegraf; Vstaši Banjanski in Rudinjski so napali Ljubinje in Turke zmagali, ter jim vzeli več konj. Vstaši so utrjeni pri Popovem.

Iz Zadra se poroča 9. oktobra. Lazar Sočica, vojvoda Bogdan, in Vule Hadžić [s 1100 vstajniki so požgali 1000 turških hiš, pobili 20 vojakov in 150 družih Turkov, zaplenili 800 ovac 500 goved in 150 turških konj. — Vtorek je bila bitva v Zubcih. Turkov je 14 mrtvih. — V sredo je turška vojska iz Trebinja udarila na Zubce, a bila je potolčena in je v mesto nazaj bežala.

Belgradski „Istok“ je prinesel proglašitsoč bulgarskih vstajnikov, kateri Bulgare kličejo naj primejo orožje in se vzdignejo na Turka.

Istok.

Potomec Napoleonov.

Francoski pisatelj grof dr. Arincourt, pripoveduje v nekem svojih spisov naslednje: „Prišel sem koncem maja meseca v Ahen, kjer se kopanje stoprv junija meseca začelja. Bilo je torej le malo inozomcev navzočnih; a mej temi je bila osoba zelo imenitna, strijčnica Napoleonova. Krasna i visoko plemenite krvi, menil bi človek, ka je živela v jako ugodnih okoliščinah. Temu je bilo pak baš naopako. Vsake vrste beda bila jo je uže zadela. Akoprem še v rodu sè suverenimi rodovinami, bila je brez premoženja, brez naslova. Le priroda bila jej je manj nezvesta — ohranila jej je lepoto. Slava a beda buditi še vedno v srcih čntčega človeštva, naj bode uže katerega koli

političnega mišljenja, usmiljenje. Slavno ime Napoleonovo, za katero je bilo prè toliko sre, ki še sedaj električno prešinja toliko duhov i ki bode za vse bodoče čase užigalo domišljijo za bojno slavo vnetim Francozom: to ime, ki ga človek nij v stanu izgovoriti hladnim srcem, razširjalo je blisk okolo vsaga, kar se je nanj vezalo.

Želja me je obšla, da gospojo W . . . vidim.

Strijčnica cesarjeva omožila se je uže v petnajstem letu svoje starosti z bogatim i plemenitim Angležem. Obljubil jej je, ka jo bode peljal na otok sv. Helene, a ona, strastno vnetja za svojega strijca, nadejala se je, da bode jej še noč v pregnanstvu biti mu v potažbo. Britka osoda pak, ki je kot ostrupena sapa véla okolo cesarske rodovine, tudi strijčnici nlj prizanesla. Najkru-tejši udarci razdejali so njeno življenje kot

soprogi i materi. Ne pristoja mi iz eči sodbo v prvem oziru, a razjasniti moram, da sem videl i čital pismo gospoda W . . . , v katerem priča po ločitvi o svojej soprogi, da jej dotle, dokler je ž njo živel, v njenem vedenji ničesar oponesti ne more. Dogodjaji, ki so materino srce napolnjevali bolestjo, so pak tako silni, da jih ne morem prikriti, marveč jih pripovedovati isto tako, kakor so jih meni poročili bili.

— Gospod W . . . je svojo soprogo strastno ljubil. Narodil se mu je sin, ki bi mu imel biti naslednik v njegovem premoženju i naslovih. Je-li istina, ka je gospod W . . . vsled vplivov lastnega brata i svoje svakinje naenkrat sklenil, ločiti se od svoje soproge in od lastne krvi — svojega sinu? Ne dovoljujem si v tem nikake opazke i poročal bodem le dogodjaje. Več spomenskih listov, ki so mi bili prišli v roke, priča, ka

Iz Belgrada se „Narodnemu Listu“ javlja, da je polkovnik Alimpić osnoval novo dobrovoljno četo 5000 mož z nekaj kanoni, pa da čaka samo ugodnejšega časa, da provali v Bosno. Dalje se istemu listu iz Sinja piše: Turška sodnija v Livnu je odpelja v Travnik 10 krščanskih trgovcev in vse priče, katere spričujejo, kako so Turki ubili rodoljuba patra Karavla.

Politični razgled.

Notranje dežele

V Ljubljani 11. oktobra.

V *delegacijah* nij nič osobitega govorjeno bilo. Pri plenarni seji avstrijske se je videlo, da nij veselja do govorjenja. Le dr. Oelz je dejal, da je liberalizem kriv, da je treba tako veličih vojsk, česar mu ravno nij verovati. — Ogerska delegacija je volila odbor sedmerih, ki bode preiskal razlike sklepov ogerske in avstrijske delegacije.

Hrvatski sabor se zopet 17. oktobra snide, da nadaljuje svoje delovanje.

Vnanje države.

Srbski knez je vendar našel novo ministerstvo, ki — se pa od prejšnjega stvarno nič ne loči. Sestavljeno je namreč tako-le: načelnik mu je Kaljević, predsednik narodne skupščine. Vojni minister Nikolić je ostal, nauk je prevzel znani srbski pisatelj Bosković, vnanje zadeve je prevzel Pavlović, dosedaj šef tega oddelka, profesor Marković ima pravosodstvo, major Zdravković stavke in Janković finance. — Vidi se, da se je knez premislil, videč, da z Marinovićem ne prodré. — V soboto je prišla Natalija Kečko, nevesta Milanova, v Belgrad, pozdravljena s strelom (najbrž ne prevelicem) vsklikavanjem naroda, ali svatovanje bode tekar jutri ali pojutranjem, ker namestnika ruskega carja, Aleksandra, ki je prevzel mesto kot priča pri zaročbi Milanovej, grofa Šumarakova še nij v Belgrad. — Dunajski list imenuje novo srbsko ministerstvo ženitovanjsko ministerstvo, vendar Natalija pravi, da jej nij nič porok, da bode, kakor bi mignil, položje spremenilo se, in postane iz pirne sobice, vojni šator! „Zastava“ ima v Milanu jako oster članek, v katerem pravi, da sta za Milana dva Rubikona, ali naj gre čez Drino na Turke, ali pa bo čez Savo zapoden. Če on neče, bo pa črnogorski Nikola!

Turčija si je sama dala udarec, ki pride za vstale krščanske Slovane ob pravem času, in jo tako hudo zadeva, kakor vstajo. Zadnje financijelno „urejenje“, po katerem porta znižuje obresti od državnega dolga od 5 na 3 procenote, da bi tako dolg „amorti-

zirala“ itd. — smatrajo vsi evropski financirji kot *bankerot* Turčije! Iskala je posojil na previsoke obresti, katerih zmagovati več ne more. Zadnja vstaja je uže sedaj strašno veliko stane. Premikanje vojske na srbsko mejo je požrlo ves denar, novih posojil ne more dobiti in tako se financijalno samo mori. Sedaj uže tudi nemški Turki naznanjajo, da so v Turčiji reforme nemogoče in da jēj žuga denarni propad, ki bode tudi življenski. — Ali nij lepo, če celó „N. Fr. Pr.“ od sobote jadikuje, da je osodepolna ura za Turčijo prišla. Do leta 1854 nij imela nič dolga, do sedaj ga je naredila dve milijardi in pol, od katerih more plačevati 150 milijonov obresti na leto. Tega uboga in zanemarjena dežela ne more več zmagovati. „N. Fr. Pr.“ svetuje v svojej obupnosti, naj Turčija poskuša s plamentarizmom rešiti se. Gotovo, naši ustavoverci bi se od Turkov radi naučili še radikalnejega „parlamentaričnega“ — postopanja proti Slovanom nego ga prakticirajo uže zdaj.

Dopisi.

Iz Ormuža na slovenskem Štajerskem 7. oktobra [Izv. dop.] Preteklo je uže mnogo časa, odkar je prenehala naša čitalnica biti, in vsakdo bi si bil mislil, da pri nas nij več mogoče napraviti kake veselice, ki bi imela vsaj nekoliko narodnega značaja. Ljubezen do naših južnih bratov Hercegovcev in Bošnjakov i dolžnost njim vsaj z malenkostjo na pomoč priti, vsbudila je peščico tukajšnjih slovenskih narodnjakov, da napravi veselico s petjem, igro in plesom. Ko si je osnovani odbor pridobil izvrstne moči, napravila se je beseda katere program ste uže proglasili v nedeljo 3. t. m. Občinstva se je toliko udeležilo, da so bili vsi prostori prenapolnjeni, da, več kakor se ga je nadejalo, kar nas je temveč veselilo, ker smo videli mnogobrojne, goste, udeležnike posameznih občin, da celo, cela občinska predstojništva. Vse točke programa so se vršile na občno zadovoljnost občinstva; posebno pa je dopadal „Slepec“ in čveterospjev „Sarafan“ ki je vse očaral; bil je burno sprejet in se je mogel ponavljati. Ne morem si kaj, da ne bi tu omenil, da gospodičine Antonije baronese Dinerspergove, ki je slovenskega jezika nezmožna a je vendar jako lepo in natanko izgovarjala, ravno tako gospodičina Martinčeva. Igra „Ravni pot najboljši pot“ pri kateri so sodelovale gospodičina Ana Schönwetterova i gospodičina

Ivanka Magdičeva se je prav dobro prestavila. Gospod Jesih „Krivec“ in gospodičina Magdičeva „Marjeta“ sta veliko veselega smeha pouzročila. Posebno zadnja je staro Marjeto, akoravno je prvokrat na oder stopila, tako izvrstno in naravno predstavila, kakor da bi bila uže izvedena igralka. Gospodičina Schönwetterova je bila prav ljubeznjiva „Udova“. Ples katerega se je lepi venec gospej, gospodičin in gospodov udeležilo trajal je do ranega jutra. Nabral se je lep in za naše razmere gotovo primeren znesek od 126 gl. 25 kr., od katerega se imajo odračuniti stroški ki so, ker nemamo svoje dvorane i nikakoršne oprave i priprave jako visoko nabrali na 56 gl. 25 kr., tako da ostane čisti dohodek od 70 gl, ki se je poslal ljubljanskemu podpornemu odboru.

Iz Ljutomera 10. okt. [Izv. dop.]

Naš okrajni glavar, g. Premerstein je policaj non plus ultra — ne morem drugače se izjaviti. Čital sem v „Slov. Narodu“, da je mariborski magistrat popitaval po onih naših učiteljih, ki so bili šli 15. in 16. sept. k učiteljskem zboru v Maribor. Ta notica v „Slov. Narodu“ mi je bila povod, da sem poizvedaval, zakaj to popitovanje. Izvedel sem, da nij bilo po glavarjevej volji, da so dobili učitelji v Gradci odpust in dovoljenje iti k zboru. On je namreč šolo do 17. m. m. imeti hotel, a vsled dobljenega odpusta končali so 3 učitelji 14., a 3 morali so še do 17. šolo imeti. — Naš Premerstein je pa k zboru idočim učiteljem tako malo zaupal, da je pisal mariborskeji policiji, katera naj poizveduje, ali so bili odposlani učitelji pri zboru. Toda mariborska policija je njega, kakor sem poizvedel, slabo podučila; pisala mu je, da učiteljica E. nij bila pri zboru. V svojej policijski gorečnosti hitro piše v Lj. kamor je omenjena učiteljica po minolem zboru šla, naj se jo zasliši. In res kliče ljubljanska policija miroljubno učiteljico k sebi, ter jo izprašuje na povelje vsegamogočnega Premersteina. Pove komisarju, da je bila pri zboru, samo nekaj ur je pred odšla, ker je strije po njo prišel. Lj. komisarju se je to samem čudno zdelo, rekši: „In Luttenberg sind eigenthümliche Verhältnisse.“ Žalibog da so; pa kdo drugi dela take zmešnjave, nego glavar, ki s svojem pisacem vse ponemčiti hoče, ki bi rad, prej ko prej v kozji rog vgnal vse, kar se ne poniža pred njegovim absolutnim vla-

je svakinja g. W... imela mnogo otrok, ter ka bi bili ti podedovali posestva i premoženje svojega strijca, ko bi ta ne imel lastnega naslednika.

Strijčnica Napoleonova bila je primorana, zapustiti svojega drazega soproga i milo svoje dete; a kmalu je zvedela, da je nje sin zginol. Tu se začenja zgodovina vredna srednjega veka, istega časa, ko je zločinstvo skrivnostno v tamnoto zakrito brez strahu, brez opozeranja vežbalo se v črnih svojih činih.

Napoleon W... nastopil je svoje petnajsto leto. Nij bil sicer krepke mladeniške postave, a prikupila se je melanholična, nježna telesna narav sè svojo vabilno milobo. Oddali so ga početkoma v mladeniško odgojevališče, kjer ločen od svoje rodovine, ničesar več nij slišal o svojej materi, ki jo je od prve mladosti, ko se je zavedel, ljubil sè strastjo. Sledneje se mu je sporočila vest,

da je njegov oče postal udovec. Kmalu potem ga pusti na potovanje v Nemčijo, češ, naj bi zopet okreplil svoje fizične i duševne moči.

Dolgo časa nij bilo več slišati o mladeniču, ali previdnost nanj nij pozabila popolno. A kakove skušnjaje je imel prestati! Napoleon W... bil je izročén možu imenom Rath, ki se je zval doktorom zdravilstva. Imel je nalog, potovati z mladeničem, da bi otrešel turobnost, ter se dušno i telesno ozdravil. Ta nemški doktor, pooblaščen s tajnimi povelji, privede mladeniča v Münstermaifeld blizu Koblenca. Tamoj razširja govornico, da mora za mladega Angleža, ki je na duhu bolan, skrbeti; ter mu streči. Prepovedal mu je družbo z ljudmi; otovoroval ga je slepč slededemu peklenškemu namenu sè strahovitini mukami. Kmalu mlada žrtev onemere vedno žalujoč po svojej materi i brez zavetja predan svo-

jemu mučitelju zbog neizmernega trpljenja. Jedva je dobil njslabejših jedil, da bi si utešil gladni želodec. Slabo oblečen, brez vsacega okrepčevalnega pomočka, ravnal je nemški „zdravnik“ ž njim kot s topoglavim, ki je človeštvu v nadlego, i skoro vstanje živine ponižan, čuti polagoma sahniti svoje telesne moči i ugasniti svoje duševne zmožnosti.

Nij ponižanja, ki bi ga ne bilo zadelo; tožiti ne sme i vsled muk, s kojimi ga je nemški grozovitež neprenehoma trl, bil je še valjda senca življenja. Vročinska mrzlica ga napade, a nij se mu dovolil požirek vode. On mora ali umreti ali postati žrtev blaznosti. Njegovim strežnikom se je bilo celo zapovedalo, naj ga na bolečinskem ležišču pretepajo. Nadejal se je grozoviti Nemeč, da bode kmalu dosegel zlodjevo namero. Ko je Napoleon W... malo se zopet okrepčal, usiljevala se mu je čim dalje tem huje misel,

danjem, pred njegovo nemčursko zagrizenostjo in pred veliko-nemško zastavo, ki se mu je na Cvenu tako dopala.

Iz Primorskega 6. okt. [Izv. dop.] Nij dolgo vremena, odkar sem čital dopis iz Materije, v katerem se tamošnji gospod učitelj izrazuje, da nij prišel v tako hude in slabe kraje, kot si je sam uže sprej mislil, ker tam je dovolj sadja in sadnih dreves; tudi se v občinski pisarnici vse po slovenski ureduje. To je resnično. V tamošnji okolici so vse vasi s sadnimi drevesi ozaljšane, mej katerimi so posebne hvale vredni Kovlezci, Ostrovčani in Brezovčani bodisi v sadjereji ali trtoreji. Bog hotel, da bi se tudi po Krasu sadjereja bolj razširila! Akoj bi vsak kmet na Krasu tako v sadjereji napredoval, kot napredujejo gospod Gašpar Kastelec, gospodičina Dragojila Nogovetič in gospod Štefan Šiškovič bi gotovo tudi tukaj v malo vremena sadjereja do višje stopinje dospela. — Kar se po uradovanju v občinski pisarni tiče, se gotovo vse uraduje v milem materinskem jeziku. Velika hvala gre za tako hvalevredno uradovanje č. g. Romualdu Župančiču, tamošnjemu občinskemu glavarju, ki ima v občinski pisarni vse lepo v redu in kateri le po slovenski odgovarja. Kaj pa Vi Novograjci in Jelšanci o tem poročete? Ali ne bi bilo tudi pri Vas tako hvalevredno? Gospod nadžupan iz Novogagrada, Fr. Šabec, in gospod S. Pip, nadžupan v Jelšanah, sta oba hvalevredna moža, ali vendar nij pravo, da se v ljubej domovini rabi tuji jezik ponjunih pisarnah namestu materinskega jezika. Ali ne bi bilo bolje, da bi se v tamošnje pisarne postavilo take pisarije, ki so slovensčine zmožni? Sedanja gospoda pa naj gresta si na Nemško in na Laško kruha služiti! Ali ne bo enkrat ta kuga tujega duha nehala tlačiti mirnega Slavjana! Tudi tebi odklenkalo!

Iz Zagreba 7. oktobra. [Izv. dop.] Srbski knez Milan ženi mlado devočljje, — srbski narod pa objema bela smrt na bojiščih. Srbski knez Milan upreza se v jarem zakonskega stana, — za srbski narod pa kuje Turčin novi jarem in nove verige. Srbski knez Milan pir piruje v sredi „kičenih svatovah“ v svojem sijajno razsvitljenem koku, — v Bosni in Hercegovini se pa žari nebo gorečih srbskih vasij in zemlja gnoji s

da je za-nj le še v begu spasenje. On je volje podati se v beg. Ali Rath pazil je vedno nanj i spremljeval ga povsodi, če se mu je dovolilo iti na sprehod. Tudi nij imel Napoleon več, nego tri križake v žepu, o katerih doktor, ki mu nij nikdar dal niti beliča, nij vedel ničesa. A kaj bi mogel s to svotico početi? Kako bi mogel v tujej deželi s tako pičlimi pripomočki težave dolzega potovanja i nevarnosti polnega pomanjkanja premagati. Vendar je smrt prijetniša od mučilne ječe. Sklene torej ubežati. Na nedeljo, 29. prosenca prosi Napoleon svojega tamničarja, naj mu dovoli na kratek sprehod blizu svojega stanovišča. Doktor Rath mu to dovoli, ter ga spremlja. Uverjen, ka stanje slabosti, do katerega je uže privel mladeniča, uniči vsak poskus na beg, varuje nanj doktor manje pazno. Mladenič upotrebi ugoden trenutek, ter ubeži. Rath hiti na vse pretege za njim. A mladost i nada, da za-

srbskimi telesi, in napaja s srbsko krvjo. Na knježevej svatbi bodo svirali in plesali, zdravice napijali, rajali, blagovali, — po Bosni in Hercegovini se pa razlega bojni krik, ranjeni zdihujejo, vdove in sirote jočejo, brez zalogaja, brez ognjišča, brez strehe, gladne. bose in gole, da se bogu smili. Diplomacija drži svoj ščit nad knezom in kneginjo in nad njiju prestolom — turška vojska pa maršira od srbske meje da poplavi Bosno in Hercegovino! Srbski knez Milan si misli: naj se koljejo in pobijajo, kolikor koli se hočejo, kaj to mene briga, jaz imam lepo mlado in bogato knjeginjo poleg sebe, nad soboj pa branečo roko velevlastij . . . pa kaj me briga. Hvala bogu pa, da srbski knez Milan nij srbski narod. Kar knez ne sme in valjda tudi neče storiti, ker korajže nema, to bo storil srbski narod: oslobodil se bo svojih vnanjih in svojih domačih sovražnikov in tuji njega ne bo potem brigalo, kaj knez Milan na to poroče. Srbski narod v kneževini je dosedaj vstajo izdatno podpiral, s krvjo in z denarjem, ter jo bo v prihodnje, videč kneževo podlago tujčeve pete še bolje. Vstaja ne sme zavoljo kneževe neodločnosti in nesamostalnosti ugasniti, naj velja kar hoče. Knez Milan nij Srb, nego omehkuženi „parizljija“, on nema razumljenja za težnje srbskega naroda in ne pozna njegove zgodovine, ker nij mej njim živel in vzrastel, nego na sklizkih parketih parizkih salonov. Za njega nij srbska kneževina nič družega, nego predestinirana domena, ki ga ima po kneževski hraniti in živiti. Res je: gorje državi, na kateri prestolu otrok sedi. Sedaj Srbija stoprv vidi, koliko je v knezu Mihajlu izgubila, ter upljivo in vablivo obrača svoje oči na črnogorskega kneza Nikico. Po padu Ristić-Gruičevega ministerstva je odločeno, da Srbija ne gre v vojno. To je za vstajo velik udar, vendar pa ne smrten. Vstajniki ne bodo nikakor orožja odložili na milost turško in nemilost. Tučija pa tudi ne bo mogla vojno gnati do zadnjega izkorenjenja kristijanskega življa v Bosni in Hercegovini. Sedaj je moralična dolžnost kristijanskih velevlastij, da posredovalno mej borce stopijo. Kakor se čuje, je diplomacija takoj po odstopu Hussein-Avnija v Carigradu in Ristića v Belgradu spet svoje pomirjajoče delo započela.

meni svojo ječo s prostostjo, imeli ste v tem strašnem hipu veljavo, ter podelé mladeniču krila, da ga doktor ne more doiti. Napoleon W. . . hiti neprenehoma naprej. Nastopi noč, burja sè snegom nastane. Ali Napoleona ne zavira ničesa na begu i stoprv o jutranjem svitu si počije blizu opatije Laške ob laškem jezeru (Laacher See). Tu ga popusté moči i le sè silo i trudom poteza sè dalje v Wassenach, kjer zahteva v nekaj krčmi jedil, postelji ter oguja. Dolgi spanec ga okreпча. A kedó je vstanu umeti njegov strah, ko ga zbudé zlobni glasovi iz spanja i ko vidi okrog svoje postelje kmečke postave oborožene z drogi i s palcami. Rath je razposlal na vse strani ljudi na brzih konjih, i zasačili so mladeniča v Wassenachu. Vrgli so ga takoj na voz i prišli ž njim v Münster.

Dospevši tja ima Rath svojo žrtev v drugoč v pesteh.

(Konec prih.)

Domače stvari.

— (Za dolenjsko železnico) so pri ministru trgovinstva prosili te dni: kranjski deželni glavar, predsednik nelegalno voljene kranjske trgovinske zbornice in poslanec dr. Schaffer.

— (Dimitz, „Geschichte Krains“) tretjega dela prvi zvezek se ravnokar izdaja pri Kleinmayer in Bambergu v Ljubljani.

— (Iz Gorice.) Ne morem drugače, nego da zopet omenim vrlih rodoljubov v Dorenbergu drugim v izpodbujo. Nij zadosti, da so uže dvakrat denarne darove nabirali, da napravijo besedo v čitalnici za uboge sobrate Hercegovince, nego nabrali so čujte! po bokalu 10 kvinčev vina, katero nameravajo prodati, z malim zneskom od te svote kaj malega nakupiti in pri besedi zopet s tombolo ostalo svoto od prodanih 10 kvinčev vina zdatno povekšati. Slava vam Slovani Dorenberški! Kaj pa vi, mrzli Brici, ki vas je bog tako obilno z vinom obdaril, ali ne boste par bokalov v pomoč svojim borečim se bratom za „krst častni i slobodo zlatno“ na stran dejali? Od vseh strani dohaja pomoč ubogej raji a vi, ne zamerite, nijste še storili svoje dolžnosti kot kristijani, niti kot Slovenci! Bog daj, da bi klic vašega sobrata na goriškem, pomoči našim krščanskim bratom, vam srce ogrel za svoto vzajemno reč!

Zahvala.

Gospodičinam Antoniji baronesi Dinerspergovi, Mariji Martincevi, Ivanki Magdičevi, Ani Schönewetterovi, gosp. Ravšlu, gospodom pevcem moškega zbora in igralcem gg. J. Vertniku, St. Pernatu, A. Percu in G. Vrbnjaku, kakor slavnemu občinstvu za obilo udeležbo, posebno pa ovim gospodom, ki se besede udeležiti niso mogli, vse eno pa svoje doneske poslati blagovolili, se izreka naj srčnejša zahvala.

Ormuž 4. oktobra 1875.

V imenu komiteja:
Anton Jesih.

Z Bogom!

Vsem svojim prijateljem in znancem, kolegijam in kolegom iz „Dramatičnega društva,“ bratom „Sokolom,“ pri katerih mi zarad kratkega odpusta nij bilo moč osobno posloviti se dalje vsem p. n. gg. podpornikom in prijateljem slovenskega gledališča, posebno pa vrli naši mladini srednjih šol, katera mi je opetovane drage mi dokaze ljubeznjivega čislanja poklonila, kličem, odhajajoč v sosedni nam Zagreb, prisrčen: Z Bogom! Nazdravje! Živel!

V Ljubljani 10. oktobra 1875.

Josip Noll.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalessière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odrasčenih i otrocih brez medicini in stroškov; zdravi vse bolezni želoce, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze in naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprejavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vioglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojence in je bolje, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričevali zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišči v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj:

Kratki izkaz iz 30.000 spričevalov.
Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja,
 Bonn, 10. jul. 1852
 Revalescière Du Barry v mnogih slučajih na
 gradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri driti in
 griži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d.
 pri kaunju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v
 scalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistil
 in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in
 in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prs-
 nih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu
 (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in čer-
 mnogo učeni družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.
 Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne
 i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja,
 bozne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gled
 vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam
 James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.
 Izkusnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp.
 Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.
 Ponavlja izrekan gled Revalescière du Barry
 vsostransko, najbolje spričevalo.
 Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Montona, Istra.
 Učinki Revalescière du Barry so izvrstni.
 Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.
 Spričevalo št. 76.921.

Obergimern, (Badensko), 22. aprila 1872.
 Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za straš-
 nimi bolečinami vnetje jeter, ter ničesar použiti ni
 mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry po
 polnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.
 St. 80.416. Gosp. F. V. Beneke, pravi profesor
 medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v
 „Berliner Klinische Wochenschrift“ od
 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdra-
 vila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Ara-
 bica“ (Revalescière). Dete je v 4. mesecu vedno ve-

n več hujšalo, ter vedno blijuvalo, kar vsa zdravila
 ijo bila v stanu odpraviti; toda Revalescière ga je
 zdravila popolnoma v 6 tednih.

St. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf
 na dolgoletnem bolehanju glave in davljenju.

St. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je seden-
 et, na nespanji, treslici na vseh udih, shušjanji in
 nipozhodnji.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na nepre-
 bavljenju, nespanji in hujšanju.

St. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrb-
 nika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlji in bolehanju
 lušnika, omotici i tišanju v prsih.

St. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, sluša-
 selja višje javne trgovinske akademije dunajske, na-
 skoro breznadejni prsni bolečini in pretresu čutnic.

St. 75.928. Barona Sigmo 10 letne hramote na
 rokah in nogah i. t. d.

Revalescière je 4krat tečnejša, nego meso, ter
 se pri odraščeni in otrocih prihrani 50krat več na-
 deni, gledé hrane.

V plehastih puščah po pol funta 1 gold. 50 kr.
 2 gold. 50 kr., 2 funta 2 gold. 50 kr., 5 fun-
 tov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.

Revalescière-Biscuiten v puščah 2 gold. 50 kr.
 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolatée v pra-
 hu v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold.

0 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 ta-
 0 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.

Prodaja: Barry du Barry & Comp. na Dun-
 ju, Wallzechgasse št. 8, v Ljubljani Ec-
 4ahr, J. Svoboda, lekar pri „zlatem orlu“.

v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Sas-
 uraku Diechtl & Frank, v Cestovci P. Birn-
 bacher, v Loncu Ludvig Müller, v Mariboru

4. Meriš, v Meranu J. B. Stockhausen, v
 Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Čer-
 avicah pri N. Snirhu, v Oseku pri Jul. Da-
 vidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberranz-
 neyr, v Temešvaru pri Jos. v. Papu, mestnem

ekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaž-
 dinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vsih
 mestih pri dobrih lekarjih in specijalskih trgovcih;
 tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštinih
 nakaznicah ali govornjih (242)

dinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vsih
 mestih pri dobrih lekarjih in specijalskih trgovcih;
 tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštinih
 nakaznicah ali govornjih (242)

Za vlastelinstvo **Sautovečko**, kraj Varaž-
 dina u Hrvatskoj traži se
vincelirska (vinogradarska) obitelj,
 sastojeća iz 4—5 delatnih i svakoj vinogradarskoj
 (goričnoj) radnji vještih ljudi.
 Pismenè ponude imadu se do **konca ovoga**
mjeseca podpisatomu pošiljati.
 (347—1) **Dragutin Kiss.**

Andreas Keppa,
 doktor vsega zdravoslovja,
 naznanja p. n. občinstvu, da se je v **Brézi-**
cah kot praktični zdravnik naselil. (350—1)

Naznanilo. (346)
Pisarna za naznanila,
 katera je bila na št. Jakovskim trgu, je sedaj v hiši
Banke „Slovenije“
 pri „zvezdoredu“ (Sternallee), šte. 24.

M. Wolf in sin
 v Ljubljani, kolodvorske ulice št. 121,
 (345) priporočata
svojo zalogo
lepih drv, tudi rezane in sekane, in **tre-**
boljskega premoga.

Kavarna Landerl
 glavni trg, šte. 10,
 odprla se bode denes. (349)

Dunajska največa

27 kr.

Zaloga
 solidne in znane zanesljive firme

Bernhard Pollak-a
 na Dunaji,
 Kärntnerstrasse 14,
 (vis-à-vis Weiburggasse),
 prodaja jedina z vestno garancijo naj-
 boljše kakovosti in pravosti blaga vedno

Najnovije
 za vsako sezono,
 ovčje-volnate oblačilne snove.

Ravno tako tudi vse si misleče vrste,
 platnena, modernega, kurentnega in
 pletenega blaga, svilnate in žametaste
 trake, ravno tako tudi guipir-čipke
 vsake baže, po'eg še tisoč drugih stvari.

Izgledki i zaznamek
blaga
zastonj in franko.

Naročila, tudi najmanjša brzo po
 poštnem povzetku. (325—4)

Nepristujoče jemlje se
 nazaj brez zadržka.

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

Enotni drž. dolg v bankovnih	70 gld. 05
Enotni drž. dolg v srebru	74
1860 drž. posojilo	111
Akcije narodne banke	923
Kreditne akcije	208
London	112
Napol.	30
C. k. cekini	96 1/2
Srebro	35
	20

Otvorjenje kupčije.

Usojam se s tem velecenjenemu p. n. občinstvu naznanjati, da sem otvoril
 v nekdanjej **Bernbacher-ovej hiši v špitalskeji ulici**
 štacuno galanterijskega in družega drobnega blaga
 pod firmo
Leopold Pirker.

Čisto nova in vsakovrstno sortirana zaloga po prav niski ceni, daje mi
 up, zahtevam velecenjenega p. n. občinstva popolnem zadostiti v vsakem oziru.
 Prilično zahvaljujem se za dokazano zaupanje pod firmo **Petričić &**
Pirker.

Z odličnim spoštovanjem
Leopold Pirker.

(348—1)

Vunajna naročila izvrše se nemudno.

Novo odprta Kranjska Zaloga
 kralj. dežel. dovolj.

ZAGREBSKEGA
Parnega in umetnega mlina
 v Ljubljani: na stolhem trgu vis-à-vis mestnej oblasti
 (rotovžu)

prilporučuje izvrstne moke, katere so pri vseh razstavah
 odlikovane.
 Prodaja na veliko in malo
 Cena originalna
 po metričkih utezah.

(338—4)

Vunajna naročila izvrše se nemudno.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.